

Leto 5 / št.111

Iz olimpijskega Sydneya

5.12.1997

THE VOICE OF SLOVENIA

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK

Cena S 2.00

THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

Dr. Janez Bogataj - predsednik SIM, povsod lepo sprejet

Ni skrivnost, da je bila atmosfera pred prihodom dr. J. Bogataja, predsednika Slovenske izseljenske matice nabita z dvomi in vprašanji: ga bomo bojkotirali ali ga bomo sprejeli? Toda dr. Bogataj si je kmalu pridobil simpatije in zaupanje - Slovenci v Avstraliji smo imeli priložnost srečati etnologa, "bogatega" človeka, ki je bil, to lahko trdimo, eden tistih obiskovalcev iz Slovenije, ki nas je gledal z drugačnimi očmi.

To so kaj kmalu ugotovili rojaki na prvih srečanjih, n.pr. v Adelaidi, kjer so se, za razliko od drugih avstralskih slovenskih skupnosti, v Verskem in kulturnem centru složno zbrali vsi od duhovnika in članov tega centra, do predstavnikov Slovenskega društva Adelaide, Slovenskega narodnega sveta in Radijskega odbora. Pravijo, da so naslednjega dne tudi v društvu z velikim zanimanjem sledili predavanju dr. Bogataja. Pred tem je predsednik SIM obiskal Melbourne, potem pa so ga lepo sprejeli tudi Slovenci v Queenslandu, kjer je obiskal društvo Planinka in slovensko skupnost na Gold Coastu.

V Sydneyu je imel najprej predavanje v petek, 21. novembra. Tudi tu se je zbralo lepo število študentov slovensčine in drugih rojakov, med katerimi je bil tudi Alfred Brežnik, častni konzul RS, predstavniki ASR-a, Glasa Slovenije in seveda predavateljica na univerzi Metka Čuk.

Prof. dr. Janez Bogataj se je tudi rad odzval našemu vabilu in obiskal uredništvo Glasa Slovenije. Čeprav je bil to nedeljo, 23. novembra zelo zaposlen, saj je predaval v Verskem središču Merrylands in v Slovenskem društvu Sydney, se je namera o predavanju v Klubu Triglav prevesila v prijeten družabni večer. V uredništvu Glasa Slovenije smo z dr. Bogatajem prebili prijetni dve uri. Kakšen človek je in kdo je dr. Janez Bogataj? Pričujoča številka našega časopisa je posvečena predvsem njegovemu obisku.

Na sprejemu Slovenskega narodnega sveta Viktorije; z leve predsednik Štefan Merzel in dr. Janez Bogataj

Likovna razstava
"Expression of togetherness"
s kulturnim programom

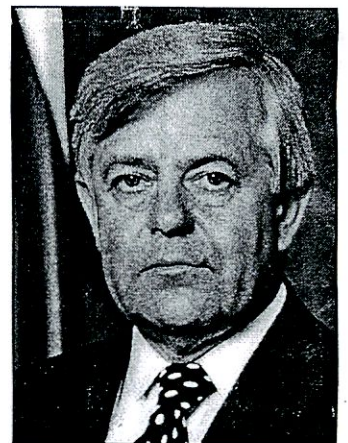
Stran 12

Na sliki Ivo Leber deli priznanja
(Foto: Matija Čestnik/)

Na predsedniških volitvah v Sloveniji ponovno prepričljivo zmagal Milan Kučan

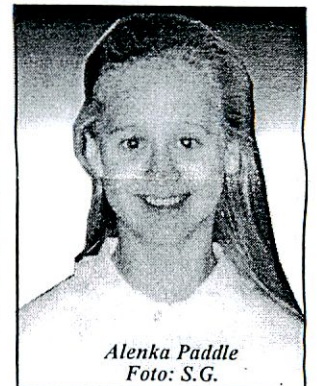
Ljubljana - Dosedanji predsednik Republike Slovenije Milan Kučan (rojen 14. januarja 1941) je v letošnjih novembrskih volitvah ponovno prepričljivo zmagal že v prvem krogu. Za njim sta dobila največ glasov Janez Podobnik, član SLS in predsednik državnega zbora ter dr. Jože Bernik, kandidat SDS in SKD. Volilo je tudi okoli 3000 Slovencev po svetu s slovenskim državljanstvom. Milanu Kučanu je med prvimi čestital ameriški predsednik Bill Clinton, v čestitki je poudaril; da se rad spominja srečanja z njim. Več o volitvah na 4. strani

Milan Kučan

Alenka Paddle prejela "Golden Award" nagrado za balet

Melbourne - Konec šolskega leta je melbournska baletna šola priredila v dvorani v St. Kildi celovečerni baletni program. V programu je izstopala Alenka Paddle, ki je nastopila kar v desetih baletnih točkah s solističnimi ali skupinskimi plesi. Za dosežke v baletu in za svoj trud (balet vadi tudi po tri ure na dan) je prejela finančno nagrado in tako imenovani Golden Award. Alenka večkrat nastopa na prireditvah slovenske skupnosti, igra tudi violino. - Vinko Rizmal

Alenka Paddle
Foto: S.G.

OBVESTILO

Datum zrebanja naročniške akcije bomo zaradi praznikov prestavili na 15. december 1997, tako da bomo imena izžrebanih lahko objavili že v praznični številki. Torej naročilnice novih naročnikov morajo biti s priloženim čekom v našem uredništvu do omenjenega datuma.

Glas Slovenije

Maturantski ples v Sydneyu
v naslednji številki

GLAS SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA
Ustanovljen-Established in 1993
Izhaja dvakrat mesečno

GLAVNA IN ODGOVORNA
UREDNIKA-EDITOR
Stanka Gregorič

UPRAVNIK-MANAGER
in/and
TEHNIČNI UREDNIK-
TECHNICAL EDITOR
Florjan Auser

USTANOVITELJI
FOUNDERS:
Alfred Brežnik, Stanka
Gregorič, Dušan Lajovic,
Štefan Merzel

TISK
Glas Slovenije - Sydney

Glas Slovenije je nedobičkonosen časnik. Mnenja izražena v njem ne predstavljajo vedno mnenja uredništva. Avtorji sami odgovarjajo za svoje prispevke; uredništvo si pridružuje pravico skrajševanja prispevkov. Vse pravice pridržane. Ponatis ali uporaba celote ali posameznih delov (na slovenskih radijskih oddajah, v drugih časnikih in revijah) dovoljen le kadar je naveden vir (Glas Slovenije)

Naročnine

Letna naročnina \$ 50.00
polletna \$ 30.00
letalska letna naročnina v
prekomorske države \$ 100.00
Cena posamezne številke
s poštnino \$ 3.00

Sponzorji

Od \$ 500.00 navzgor

Oglasi

Cenik oglasov v upravi

Mali oglasi

Do 20 besed \$ 10.00
vsaka naslednja beseda
50 centov;
fotografija dodatnih
\$ 10.00

Tiskovni sklad

(prostovoljni prispevki)

GLAS SLOVENIJE
lahko naročite na naslov:

P.O.Box 411
Harris Park 2150
NSW Australia
Telefon/Fax: (02) 9897 1714
Email:
ovenia@zeta.org.au

Dopisniki v tej številki:

Mirko Cuderman (QLD)
Stanka Gregorič (Sydney)
Lojze Košorok (Sydney)
Ivo Leber (Melbourne)
Vinko Rizmal (Melbourne)

Iz dnevnika Stanke Gregorič urednice

Avstralija, deveta briga!?

Rodna gruda november 1997, stran 43, članek Janka Modra pod naslovom Avstralija - deveta dežela. Pisec članka Janko Moder sicer ve da je umrl pater Bazilij, vendar skoraj vse ostalo enostavno prepíše iz knjige Brede Čebulj Sajko izpred več let. Med drugim zapiše sledeče: "Avstralija je ob Argentini v kulturnem pogledu izredno visoko postavljena, saj ima močno razvito slovensko društveno življenje in vsaj dve glasili, **Vestnik** (Mesenger) in **Misli** (Thoughts), ki povezujeta po velikanskih širjavah razkrojene slovenske izseljence..."

Če je gospod Moder že želel pisati o avstralskih Slovencih, potem bi lahko poskrbel za točnejše in predvsem bolj sveže informacije. **Misli** res še vedno izhajajo, vendar je **Vestnik** prenehal biti vseavstralsko glasilo že vsaj pred sedmimi leti ali več (ostal je društveno glasilo SDM, ki je izhajalo zelo poredko, trenutno pa sploh ne izhaja); 15 let literarne revije **Svobodni razgovori**, ki izidejo štirikrat na leto tudi ni ravno za vreči v koš kajne? K temu dodajmo še **Australian Slovenian Review**, ki izide štirikrat na leto, zdaj decembra bo točno štiri leta odkar je zagledal luč sveta in seveda naš **Glas Slovenije**, ki izhaja že skoraj pet let in to vsakih 14 dni, se pravi okoli 26 številk letno. Čudno se mi zdi, da spusti urednik tako kvalitetne in visoko profesionalne revije kot je **Rodna gruda** tekste z netočnimi informacijami v tisk, saj je z dogajanjem v avstralski Sloveniji na tekočem.

Še to: "Veliko (slovenskih izseljencev) jih je odšlo tja dol posamezno, še največ s trebihom za kruhom ali pa zaradi pustolovske, nemirne žilice. O močnejših skupinah, kar valovih pa lahko govorimo po obeh svetovnih vojnah..." Gospod Moder, kakor tudi nekateri drugi, tako zelo radi pozabljajo na izseljence, ki so zapustili svojo domovino Slovenjo iz političnih razlogov, besedi "politični emigranti" se tako zelo radi (zavestno ali podzavestno) izogibajo, vendar teh dejstev ne bo mogla izbrisati nobena zgodovina!

In še to: "Slovenščina je celo priznana kot maturitetni predmet..." gospod Moder bi res moral na obisk "down under" da bi se srečal tudi s slovenskim lektoratom na Macquarie univerzi, ki poteka že vse od leta 1989, končno pa tudi s poučevanjem slovenščine na kakšnem slovenskem društvu ali pri verskem središču.

Rodna gruda november 1997, stran 40, članek Magde Šturman Obisk pri Slovencih v Avstraliji. "Polurni tedenski (radijski op.u.) program slovenščine imajo tudi v Adelaidi in Sydneyu..." Ne da bi mi ki živimo v Sydneyu to vedeli! Sicer pa nimamo radijskega programa slovenščine, ampak imamo oddaje v slovenskem jeziku na SBS radiu. Kaj bosta rekli Mariza Ličan in Elica Rizmal? Prvi je gospa Šturman odvzela uro in pol, drugi pa kar dve uri tedensko. Govori tudi o Public Radio ZZZ v Melbournu "kjer polurne oddaje vodi pater Tone". Slovenci imamo na tej postaji že dolga leta točno eno uro programa, pripravljalo ga je več rojakov, med njimi seveda nekoč tudi pater Tone, največkrat skupaj z Meto Lenarčič, ki pa zdaj že dlje časa pripravlja oddaje z drugimi sodelavci.

Gospa Šturman dalje še kar troši netočnosti: "V Slovenskem verskem središču v Melbournu je še edina slovenska knjižnica, ki jo oskrbuje gospa Marija Oppelt..." (mimogrede naj omenim, da ta knjižnica praznuje prav te dni svojo 40. obletnico). Le kaj bo na pisanje Šturmanove rekla pridna Milena Brgoč, ki ima v Slovenskem društvu Melbourne izredno bogato knjižnico in ne samo to, zbira tudi slovenske časopise in drugo. Obstajajo pa tudi manjše knjižnice po drugih društvih.

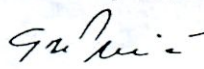
Gospa Šturman med drugim tudi zapiše: "Cerkev Sv. Cirila in Metoda so slovenski verniki iz Melbourn zgradili pred 25 leti..." Gospej Šturman in vsem v vednost: cerkev sv. Cirila in Metoda v Kew bo proslavila drugo leto svojo 30. obletnico.

Rodna gruda november 1997, stran 38,39, članek Aleksija Pregarca Avstralija, skrb za jutrišnji dan in Novi glas v nadaljevanjih 18. in 25. septembra ter 2. oktobra 1997, članek Aleksija Pregarca pod naslovom Avstralija - svetloba in senca. Aleksij Pregarc si izbere zelo poetična naslova in med drugim v obeh glasilih zapiše tudi to: "Kultura... tako leze nekako na zapeček, kljub precejšnjim možnostim, ki jih nudijo na primer slovenske radijske igre. Imamo tudi prostor na televiziji, za mojega obiska je bilo na ekranu prikazano npr. pričevanje o življenju, smrti in delu pokojnega patra Bazilija, Res pa je, da je za tako zahtevno delo premalo izvedencev. Elica Rizmal in Stanka Gregorič (Sydney) enostavno ne zmoreta vsega..."

Če je gospod Pregarc mislil na radijske oddaje, ga moram popraviti, da v Sydneyu "zmore" Mariza Ličan, kje pa je v njegovem kontekstu mesto meni (in s tem **Glasu Slovenije**) ne vem, saj kasneje zapiše še: "Ne da bi kakorkoli prezrl druge slovenske časnike in novejši **Glas Slovenije**, zlasti pa **Misli**, menim, da **Svobodni razgovori** odigravajo v Avstraliji zelo pomembno vlogo..."

Tako torej! O nas še kar "žuborijo" in "čivkajo" kar se jim zljubi. Pa niso krivi le oni, del krivice leži tudi na vseh nas. So komu mar takšne netočnosti in bo kaj naredil? razen "Gregoričeve, ki se je spet 'spravila' na tega in onega?" Ja, tako govorijo, spravila da sem se nad tega ali onega, torej leži krivica ponovno na meni?! In kaj smo končno naredili mi v Avstraliji, da bi obiskovalci dobili točne informacije na enem samem mestu (imamo morda kakšno informacijsko središče?) Še sami med sabo nismo informirani ali pa drug pred drugim zapiramo informacije! Kar pa zadeva nekatere obiskovalce in časnikarje iz Slovenije, preberite kaj meni o njih dr. Janez Bogatej na strani 10. Vse nas, ki smo (ali nismo) zgoraj navedeni in ki se razdajamo za dobrobit slovenstva v Avstraliji te netočnosti prav gotovo prizadenejo! Piscem teh informacij pa ni Avstralija le "deveta dežela" ali "skrb za jutrišnji dan", ampak predvsem deveta briga in poligon za brezplačni ekzotični turizem - za nameček pa še dober honorar!

Vaša Stanka

Iz koledarja

Godovniki, vse najboljše!

6.12.: Miklavž	13.12.: Lučka
7.12.: Ambrož	14.12.: Vanek
8.12.: Marinka	15.12.: Ljubica
9.12.: Peter	16.12.: Albina
10.12.: Herbert	17.12.: Jolka
11.12.: Danijel	18.12.: Baldo
12.12.: Malka	19.12.: Urban

25. november

Leta 1909 - Na Malih Rojcah med Štandrežom in Gorico je Edvard Rusijan prvič na Slovenskem poletel z motornim letalom EDA I, ki ga je izdelal sam.

Leta 1923 - V Rogaški Slatini je umrl pisatelj Josip Stritar. Njegove posamezne pesmi, pripovedi, kritični in polemični spisi sodijo med najznamenitejše pobude v našem kulturnem razvoju. Rodil se je 1836 v Podsmreki pri Velikih Laščah.

26. november

Leta 1800 - V Slomu pri Ponikvi se je rodil slovenski narodni buditelj, duhovnik, pisatelj in pesnik Anton Martin Slomšek. Izdal je številna nabožna dela (Keršansko devišstvo), pridige, šolski časopis Drobtnice in šolske učbenike, med katerimi ima poseben pomen knjiga Blaže in Nežica v nedeljski šoli. Pesmi je pisal že kot dijak, pozneje pa je pisal moralistične, družabno-vzgojne in nabožne pesmi. Kot šolski nadzornik si je prizadeval za pouk v slovenščini v rednih in nedeljskih šolah. Kot lavantinski škof je s prenosom sedeža škofije iz St. Andraža v Maribor odločilno prispeval k ohranitvi slovenskega značaja Spodnje Štajerske.

Leta 1959 - V Ljubljani je umrl konstruktor letal in smučarskih skakalnic Stanko Bloudek. Čeprav strojništva ni diplomiral je skonstruiral več brez-motornih in motornih letal, avtomobilov in zlasti smučarskih skakalnic. Na njegovih skakalnicah so prvič na svetu presegli 100 in 120 m. Rodil se je 1890 v Idriji.

Pišejo nam

Glas Slovenije
Uredništvo

Ob 20. letnici delovanja vas pevci Slovenjegraškega okteta Lesna vabimo na **JUBILEJNI KONCERT** v športno dvorano v Slovenj Gradcu
V programu bodo kot gostje sodelovali:
Ivo Ban, Vlado Kreslin, Mitja Šipek, Tone Fornezzi-Tof, Milan Kamnik in Peter Perše

Op. u. : Oktetu Lesna se zahvaljujemo za povabilo na jubilejni koncert, ki je zdaj že mimo. Veseli smo, da so se spomnili na nas. Ob obletnici pa jim pošiljamo veliko lepih želja za bodočnost.

Slovenija, tvoja priložnost

Konzulat RS iz Sydneya nam je poslal sledeče pismo: Študentska organizacija Univerze iz Slovenije, Kersnikova 4 Ljubljana, telefon: 386 61 133 72 19, fax: 386 61 133 33 48 pripravlja seminar **Slovenija - tvoja priložnost**. Seminar je namenjen predvsem študentom ekonomskih in pravnih smeri oziroma vsem ostalim, vključno z mladimi diplomanti, ki jih zanima slovensko gospodarstvo. Seminar bo potekal od 12. do 23. januarja 1998. Potne stroške si udeleženci seminarja predvidoma krijejo sami, če pa bodo dobil dodatne sponzorje, bodo lahko deloma pokrili tudi potne stroške. Nastanitev in vsi stroški povezani s seminarjem, so brezplačni. Za več informacij pokličite konzulat RS v Sydneyu.

OBVESTILO

Obveščamo vse naše drage bralce in prijatelje, da bo izšla pred Božičem še ena številka Glasa Slovenije, naslednja pa šele v drugi polovici januarja. Vse, ki so že poslali čestitke obveščamo, da bodo objavljene v naslednji številki. Vse ostale, ki bi čestitke še radi poslali, prosimo, da to storijo **TAKOJ**, da ne bo prepozno, lahko nas pokličejo tudi po telefonu na (02) 98971714

Vsem, ki so ob voščilnicah poslali prispevek za naš tiskovni sklad se prav lepo zahvaljujemo.

Urednica in upravnica
Glasa Slovenije

V NSW 180 požarov

Komaj se je pomlad prevesila v poletje, že je narava prizadela ne le gozdove in naravne parke, ampak tudi stanovanjske hiše. V okolici Sydneya je do tal pogorelo 11 hiš, 30 pa je poškodovanih; največji požar, ki ga ne bodo mogli pogasiti niti v času nekaj tednov pa se je razbohotil v dolžini 200 km. Pravijo, da je pred nami dolgo, vroče poletje in to je šele začetek... Nihče izmed nas ne ve kam bo veter obrnil ognjeno iskrico, ki bo zadostovala za nesrečo, tragedijo... dva gasilca sta že plačala s svojim življenjem... Pomoč je potrebna vsem, toda ali ste se kdaj vprašali, če je med prizadetimi tudi kak vaš rojak? Prosimo, sporočite nam, če bi v času poletja in morebitnih naravnih nesreč izvedeli, da je požar ali suša prizadela kakšnega slovenskega rojaka. Pri Glasu Slovenije bomo v tem primeru odprli sklad za pomoč prizadetim. Svoj svojemu mora pomagati! Bog daj, da ne bi bilo treba!

Glas Slovenije

Diplomatsko konzularna predstavništva

Veleposlaništvo Republike Slovenije
Advance Bank Centre - Level 6
60 Marcus Clarke Street,
Canberra City
telefon: (06) 243 4830
fax: (06) 243 4827
Pisma in drugo pošto poslati na naslov:
Embassy of Slovenia
P.O.Box 284 - Civic Square,
Canberra ACT 2608
Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 - 17.00 uradne ure so od 10.00 - 14.00

Konzulat RS (Sydney)
Častni konzul Alfred Brežnič.
Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
telefon: (02) 9314 5116
fax: (02) 9399 6246
Poštni naslov:
P.O.Box 188
Coogee NSW 2034

Konzulat RS Nova Zelandija
Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Pomare,
Lower Hutt (Wellington) NZ
telefon: (04) 567 0027
fax: (04) 567 0024
Poštni naslov:
P.O.Box 30247 Lower Hut NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5
Smithfield NSW 2164.
telefon: (02) 9604 5133
fax: (02) 9604 009

Konzulat Avstralije
Častni konzul Viktor Baraga.
Trg Republike 3/XII, Ljubljana
1000, Slovenija.
telefon: (61) 125 4252
fax: (61) 126 4721

Obvestilo

Zimska šola slovenskega jezika

Center za slovenščino kot tuj jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani bo od 1. do 14. februarja 1998 organiziral 4. **Zimsko šolo slovenskega jezika za tuje**. Letos bo namesto v Kranjski gori prvič potekala v Ljubljani. Šolnina znaša 330 USD, namestitve od 26 -36 USD na dan, vpisnina pa 50 USD. Prijavnico lahko zainteresirani dobijo na slovenskem Veleposlaništvu v Canberru.

Milan Kučan pripravil svečano kosilo za vse predsedniške kandidate -jedlo se je, pilo in sme smejalo

Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je soudeležence volilne tekme povabil na kosilo v ljubljansko protokolarno vilo Podrožnik. Nekateri so bili mnenja, da so ideološke pregrade previsoke in da ne bodo prišli vsi. Pa so se zmotili. Prišli so vsi razen Poljšaka. Tu so bili Janez Podobnik, dr. Jože Bernik, Marjan Cerar, Tone Peršak, Franc Miklavčič in Bogomir Kovač.

Še o volitvah za predsednika

Volitev se je udeležilo 1.057.928 volilcev ali 68,29 odstotkov vseh, ki imajo volilno pravico. Volilnice je poslalo tudi okoli 3000 slovenskih državljanov, ki začasno ali za stalno živijo v tujini.

Izvoljenih je bilo tudi 40 svetnikov, predstavnikov lokalnih interesov.

Kandidati so dobili naslednje število glasov: Milan Kučan 578.925 (55,54%), Janez Podobnik 191.645 (18,39%), dr. Jože Bernik 98.996 (9,50%), Marjan Cerar 73.439 (7,04%), Marjan Poljšak 33.477 (3,21%), Anton Peršak 32.039 (3,07%), dr. Bogomir Kovač 28.110 (2,70%) in Franc Miklavčič 5713 (0,55%).

Bojkot volitev v Baški grapi

Baškograparji, siti neizpoljenih obljub državne oblasti in prestrašeni ob nezadržnem demografskem propadanju tolminskih krajev ob Bači so sklenili, da na svojo stisko opozorijo z bojkotom volitev. Tolminska občina je namreč letos dobila od države pol manj denarja kot lani pa tudi davčnih olajšav za obrtnike in podjetnike z demografsko ogroženih območij ni več.

Poslanci še niso končali razprave o lustraciji

Predlog resolucije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima je zapolnil delovne dneve poslancev v državnem zboru. Resolucijo sta vložila Janez Janša (Socialdemokratska stranka) in Lojze Peterle (Krščansko demokratska stranka). Več na str.8

In kaj je bilo na jedilniku pri predsedniku Kučanu?

Gostom so najprej postregli z gosjimi prsi in marinirano zelenjavo, zraven pa dodali pinelo letnik '95. Sledila je koruzna juha. Ko so zamenjali vino (h glavni jedi je bolj prijal Frelihov cviček letnik '96), so jim postregli z ocvrtimi škampi in teletjim medaljonom z jurčki. Zraven pa izbrana priloga in solata po lastnem izboru. Za posladek so jim poleg kave ponudili zapečeni ananas. Pili so Vinagov sivi pinot, letnik '96.

Ivo Hvalica o svojih izkušnjah s komunizmom

Hvalica (član SDS) je v državnem zboru opisal svoje izkušnje s komunizmom in dejal, da je nekdanji režim prisilil ljudi živeti in vesti se po metodi "trehopic", torej "nič ne vidim, nič ne slišim in ne govorim".

Kučanovo pismo o lustraciji

Milan Kučan je državnemu zboru predložil svoje mnenje o predlogu zakona o odpravi posledic komunističnega totalitarnega režima in resolucije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima. Zapisal je, da sta politično in moralno neutemeljena in škodljiva, pravno pa nedopustna, piše Delo.

Slovenski metropolit o svojih obiskih pri izseljencih

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode je povedal, da Slovenci v New Yorku in Argentini želijo ostati del narodnega telesa, zvesti svoji domovini, o kateri so izredno dobro informirani. Po njegovem bi se mnogi radi vrnili v domovino, če bi jim bilo zagotovljeno normalno življenje in delo. Slovenska vlada bi se morala na izziv odzvati. Argentinski Slovenci so se množično odzvali na predsedniške volitve, volilo jih je okoli 1200, večina za dr. Jožeta Bernika.

Francoska fregata v Sloveniji

V Koper je 5. decembra priplula francoska fregata "La Motte Picquet", dolga 140 metrov in z nekaj manj kot 250 člani posadke. V Koprro so za francoske mornarje že pripravili zanimiv program obiska. V soboto in nedeljo je tudi dan odprtih vrat, tako, da si jo bodo lahko organizirane skupine in občani ogledali.

Še 72.429 privilegiranih upokojujencev

Od teh: 48.995 udeležencev NOB, 758 udeležencev izjemnih pokojnin, 4.872 udeležencev a-kontacij vojaških pokojnin in tako naprej. Najnižja privilegirana pokojnina za polno delovno dobo znaša 48.341 tolarjev, najvišja 250.374.

Kmalu poseben urad za razlaščenje

Marjan Podobnik, predsednik Slovenske ljudske stranke (SLS) in podpredsednik vlade je predstavnikom vodstva Združenja lastnikov razlaščenega premoženja povedal, da bo kmalu ustanovljen vladni urad za denacionalizacijo.

Kazni za tiste, ki ne govorijo slovensko?

Velenjska stranka Nacionalne socialne zveze (NSZS) je svetu mestne občine Velenje poslala predlog odloka o "zavarovanju in spoštovanju rabe uradnega jezika na območju občine" (v tej občini živi veliko ljudi z juga). Vzrok temu je delež Neslovencev, ki je nad republiškim povprečjem. NSZS predlaga izrecno uporabo slovenščine, ne le v državnih uradih, temveč tudi na delovnih mestih in javnem življenju, piše v Delu Brane Nipano. Državljanji ne bi smeli uporabljati tujega jezika "razen če nastopajo na prireditvi, kjer je to izrecno navedeno ob prijavi prireditve". Vsakega kršitelja naj bi kaznovali s 100 tisoč tolarji, za tiste, pa, ki bi se prekršili trikrat, naj bi občina Velenje poslala ministrstvu za notranje zadeve predlog za revizijo odločbe o državljanstvu. Zaenkrat je vse skupaj le predlog, ki bo sicer naletel na veliko kritik.

Zaradi žaljenja Janeza Janše dva meseca zapora pogojno

Tričlanski senat ljubljanskega okrožnega sodišča je Milana Šuštarja, sekretarja poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke in svetovalca v državnem zboru, spoznal za krivega kaznivega dejanja razžalitve. Prisodil mu je dva meseca zapora, pogojno na eno leto, plačati bo moral stroške kazenskega postopka in sto tisočakov povprečnine. Šuštar je Janšo žalil leta 1994 v reviji Prijatelj.

Bodo tudi slovenski fantje odstranjevali mine v BiH?

Po ugotovitvah Združenih narodov naj bi bilo na območju BiH in Hrvaške še vedno okoli 7 milijonov min. Vsak mesec mine poškodujejo ali ubijejo veliko število civilistov, predvsem otrok. Nekdanji član ameriškega kongresa Dennis Eckart je pred kratkim obiskal Slovenijo in predstavnikom oblasti prenesel pobudo za sodelovanje Slovenije pri projektu razminiranja minskih polj v BiH. Pobudo bodo v Sloveniji resno pretehtali.

Svečano ob kranjskem občinskem prazniku

Ob občinskem prazniku Kranja - ob obletnici rojstva Franceta Prešerna - sta župan Vitomir Gros in direktor Gradbinca Primož Senčar na Bekslnu odkrila spomenik dr. Janezu Bleiweisu. Znameniti Slovenec, imenovan tudi oče naroda, znan po obrambi slovenščine pred ilirizmom, sicer pa zdravnik in veterinar ter pisec, politik in urednik Kmetijskih in rokodelskih novic, se je rodil v Kranju leta 1808. Po njem so po letu 1991 poimenovali eno glavnih cest, sedaj pa so mu postavili spomenik, delo akademskega slikarja in kiparja Metoda Frlica z Malenskega Vrha nad Poljanami, dobitnika najvišje nagrade na letošnjem kranjskem bienalu.

Deložacija gostinca z Blejskega otoka

Župnijski urad je sklenil novo pogodbo s podjetjem MER d.d.d. iz Slovenskih konjic za upravljanje gostinskega dela na blejskem otoku. Dosedanji najemnik Stanislav Benčina, ki so ga z otoka deložirali, najemnine ni plačeval redno, veliko je ostal dolžan pa tudi s pletničarji je bil v sporu, ni jim hotel plačevati deleža dohodka, čeprav so ti na otok pripeljali okoli 120.000 obiskovalcev. Župnik se boji, da bi zdaj prišlo med pletnarji in Benčino do nepredvidljivih dogodkov.

Veseli Miklavžev vlak na vožnji

Z ljubljanske železniške postaje je na vožnjo proti Škofji Loki že 2. decembra odpeljal Miklavžev vlak. To je muzejski vlak, ki ga vleče parna lokomotiva; vožnje z veselimi decembrskimi vlaki že peto leto zapored pripravljajo Slovenske železnice.

Vino decembra

Slovenska vinska akademija je izpeljala letošnje zadnje ocenjevanje vin za Veritasaovinski nakupovalni vodnik. V pestri paleti zlahkih slovenskih vin je bilo najugodnejše razmerje med ceno in kakovostjo vina ugotovljeno pri vrhunsko donegovani polnitvi traminca pozne trgatve, letnik 1996 iz kleti KK Ptuj - Vinarstvo Slovenske gorice - Haloze.

Manj krvi

Državni proračun bo kriv, da bo krvodajalska dejavnost prikrajšana za 44 milijonov tolarjev; po trditvah Rdečega križa Slovenije naj bi to pomenilo tudi 15 tisoč litrov manj darovane krvi v letu 1998. Se Slovenija s takšnim dejanjem odreka človeški solidarnosti?

Vrnitev brez alpinista Janeza Jegliča

V Slovenijo se je vrnila kamniška alpinistična odprava. Janez Jeglič, Tomaž Humar in Carlos Carsolio so v Himalaji preplezali novo, do zdaj še nepreplezano smer. 31. oktobra sta Jeglič in Humar dosegla vrh Nuptseja v Nepal, Jeglič pa se je kasneje smrtno ponesrečil.

ISKRICA iz Dela
 Lahko si mlad brez denarja, težko pa je biti brez njega star.
 TENNESSEE WILLIAMS

Izšel Slovenski izseljenski koledar '98

Slovenska izseljenska matica je izdala lepo opremljen koledar za leto 1998; na naslovni strani je slika znamke prleškega klopota, vsak mesec pa je za znanovanj s predstavitevjo uspešnega slovenskega vinarstva. Poleg prispevkov dr. Janeza Bogataja in drugih avtorjev so v koledarju tudi članki naših avstralskih Slovencev Marjana Peršiča, Cilke Žagar, Danijeje Hliš in Pavle Gruden.

Soproga Leona Štuklja rojena v Podobnikovi hiši

Po 78 letih se je Lidija Štukelj vrnila v rojstno hišo, mogočno domačijo lesnega trgovca Josipa Plemlja na robu Cerknega. Spremljal jo je soprog Leon Štukelj in prijatelj. Obisk ni bil navadne vrste. Domačija, ki še vedno nosi letnico 1882 in inicialke J.P., je od leta 1929 sem dom družine Podobnik, matere Rozalije, petčlanske družine Marjana Podobnika in štiričlanske družine sestre Ane, ki z možem zdaj gospodari na njej.

DOMISLICA iz Večera
 Če bo šlo tako naprej, bomo kmalu prišli spet nazaj.

Zasebna kirurška klinika odprla vrata

3. decembra je odprl vrata kirurški sanatorij Rožna dolina v Ljubljani. V sanatoriju bo zaposlenih 31 ljudi, med drugimi 11 kirurgov in anestezirov ter 17 medicinskih sester. S kliniko bodo sodelovali tudi zdravniki iz drugih slovenskih in tujih zdravstvenih ustanov. Direktor je doc. dr. Janez Bajec, glavna sestra pa Irena Kralj.

Slovenski fizik sodeluje v velikem mednarodnem eksperimentu

V začetku novembra je 32-letni fizik osnovnih delcev dr. Andrej Filipčič iz Branika v Vipavski dolini odpotoval na enoletno raziskovalno delo v Argonne national laboratory v Chicago. Gre za obsežno in zapleteno proučevanje pojavov ob padanju visokoenergijskih kozmičnih žarkov na zemljo. V raziskavo je vključenih tristo znanstvenikov iz vsega sveta. Poskus bo trajal dvajset let, prve meritve sevanj visokoenergijskih kozmičnih žarkov pa bodo prišle do znanstvenikov leta 2000. Kljub razsežnosti projekta dr. Filipčič ne bo opustil svojega raziskovalnega dela v Ljubljani in Novi Gorici, kjer pomaga tudi podiplomskim študentom in skrbi za razvoj računalniške in podatkovne infrastrukture.

Ob 100-letnici gostišča Šinjur v Prekmurju

Gostišče Šinjur v Martjancih v Prekmurju, ki letos praznuje 100-letnico obstoja, je na nedavnem gostinsko turističnem zboru v Čateških Toplicah prejelo kar dve priznanji: Obrtna zbornica Slovenije je zakoncema Maučec, ki gostišče v okviru družinske tradicije vodita že četrto stoletja, podelila priznanje z zlato plaketo za kakovost gostinske ponudbe, njunega sina Franja pa so nagradili za pogrinjek.

VREME

3. decembra je alarm v Piranu opozoril meščane na nevarnost previsoke plime. Pod vodo je bil del Tartinijevega trga. Na Gorenjskem pa je sneženje prineslo pravo zimsko pravljico. Na Jezerskem so vožnjo s tovarnjaki prepovedali, za ostala vozila pa je bila potrebna zimska oprema. V Kranjski gori se je pričela smuka.

KOŠARKA Tretja zmaga

V prvem delu kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu leta 1999 v Franciji so slovenski košarkarji dobili vse tri tekme. V Atenah so premagali Grčijo, na Polzeli Nemčijo, v Košicah pa 3. decembra Slovaško. Tako zdaj vodijo v A skupini. Februarja prihodnje leto bo Slovenija igrala v Kranju proti Belgiji, nato pa bo gostovala v Bolgariji. To bosta drugi dve tekmi prvega kroga.

Marko Milič zdaj član moštva Phoenix Suns

Slavni slovenski košarkar Marko Milič je od nedavnega član košarkarske ekipe Phoenix Sun iz Arizone. Nastopil je že na tekmi proti New Jerseyu in se tako predstavil domačim gledalcem.

BLOUDKOVE nagrade 1997

Obletnica smrti inž. Stanka Bloudka je po tradiciji pravi praznik slovenskih športnikov. Letos so Bloudkove nagrade podelili najstarejšemu olimpijcu na svetu Leonu Štuklju, skakalcu Primožu Peterki in Franciju Čopu za izjemen prispevek k alpskemu smučanju.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj
 (6. decembra 1997)

Država (enota)	tolarjev
Avstralija (1 AUD)	112,4548
Avstrija (100 ATS)	1342,3735
Francija (100 FRF)	2822,0922
Hrvaška (100 HRK)	2678,3521
Italija (100 ITL)	9,6368
Japonska (100 JPY)	129,2404
Kanada (1 CAD)	117,7918
Nemčija (100 DEM)	9446,0175
Švica (100 CHF)	11695,1143
V. Britanija (1 GBP)	278,5631
ZDA (1 USD)	167,3268

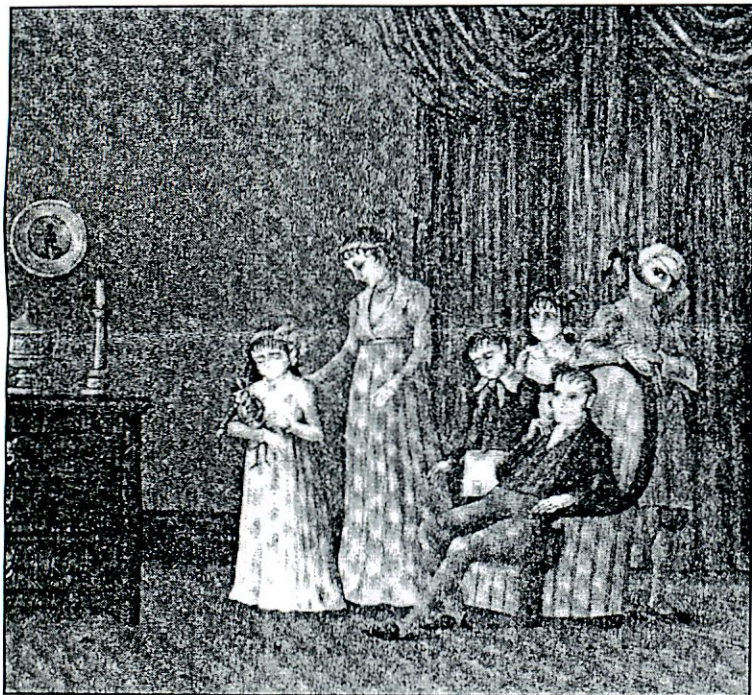

TENIS

Bo Velenjčanka Katarina Srebotnik svetovna prvakinja?

Katarina Srebotnik je že druga na svetovni lestvici med mladinkami do osemnajst let. Za prvo mesto in s tem za svetovno prvakinja se bo borila ta mesec na Orange Bowlu v ZDA. Tekmovala bo tudi na Australian Open januarja v Melbournu. Katarina je evropska in svetovna prvakinja do 14 let leta 1995, evropska in svetovna prvakinja do 16 let leta 1996.

Slovenija v sliki in besedi

Tretji slovenski bienale mojstrov knjižnega slikarstva

V Galeriji Cankarjevega doma je na ogled razstava del 37 slovenskih ilustratorjev. Nagradili so likovno podobo iz znamenite Hoffmanove pripovedke Hrestač in mišji kralj, ki jo je z izjemno občutljivostjo in rafiniranostjo vdihnila Marija Lucija Stupica. /Delo/

Voščilnice z receptom

Bližajo se božični in novoletni prazniki, čas voščilnic. Založba Sidarta je obogatila ponudbo na trgu in predstavila komplet lepo oblikovanih voščilnic, na katerih so upodobljene stare slovenske narodne jedi. Zamisel je delo priznanega kuharskega mojstra Slavka Adamljeta, ki je izbral dvanajst najbolj značilnih in okusnih slovenskih jedi, zapisal recepte in hrano tudi pripravil. Adamljetove mojstrovine je nato fotografiral mojster fotografije Janez Pukšič, voščilnice pa je oblikovala firma Kompas Design. Tako bodo lahko letos iz Slovenije pošiljali v svet okusne voščilnice: takšne s potico in takšne s pečeno šunko v testu, morda pa se bodo odločili še za Vodnikovo pogačo, mavžije, žvarcet, prekmursko gibanico, srno po bohinjsko in tako naprej. /Jana/

Razstava slovenskih protokolarnih daril na gradu Brdo

Direktor Protokolarnega servisa Brdo Matija Potočnik je pred kratkim na gradu Brdo pripravil razstavo poslovnih in protokolarnih daril iz Slovenije. Na razstavi si je bilo mogoče ogledati vrhunske izdelke prve slovenske blagovne znamke za kakovostno oblikovanje Rokus, ki ponuja replike Plečnikovih umetnin, darila Ane Debeljak, znana je njena zlata čipka v steklu, arhivska vina podjetja Provin, pristno idrijsko čipko, biopridelke Filak - Oskar Kogoj, unikaten nakit Ars Auri Slovenica in izdelke domače obrti iz trgovine Duo. Za izbiro daril skrbita na najvišji ravni državni in diplomatski protokol, večkrat pa za nasvet povprašajo tudi dr. Janeza Bogataja. /Jana/

Človek tudi z rožo veliko pove

Sprehodi po levem bregu Ljubljane - mimo urarja, pekarnice in ličnih trgovinic - so bili že od nekdaj prijetni. Še prijetnejši so postali letošnjo jesen, natančneje 10. oktobra, ko so se pred zastekljenim vhomom hiše Breg št. 16 na pločniku pojavili lonci različnih velikosti, polni čudovitega cvetja. Nad cvetličarno visi preprost napis iz lepih aluminijevih črk CVETLIČARNA. Tridesetletni cvetličar Marjan Lovšin doma iz Ribnice se že petnajst let ukvarja s cvetličarstvom in je bil že velikokrat nagrajen. Skupaj z Ljubljancem Andrejem Eterovičem je odprl to cvetličarno. Njuni šopki in cvetni aranžmaji pa niso čisto navadni, ampak so nekaj posebno lepega in estetskega. /Jana/

Kultura Slovenija

Pregled dogodkov v kulturi v novembru

Osrednje mesto na področju kulture v Sloveniji so v novembru imeli 8. ljubljanski mednarodni filmski festival, doslej je bil poznan kot Film Art Fest (FAF), 13. slovenski knjižni sejem, 11. razstava knjig Frankfurt po Frankfurtu, 3. slovenski bienale ilustracije, 2. trienale sodobne slovenske umetnosti - U3 in pa premierna uprizoritev gledališkega spektakla Macbeth v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v izvedbi ansambla Drame SNG Ljubljana. Potekali so 15. Piranski dnevi arhitekture. Tudi v predzadnjem letošnjem mesecu so na slovenskih odrih ponudili več gledaliških, opernih in baletnih premier, v galerijah in muzejih so odprli kar nekaj zanimivih razstav, za precej naslovov domačih in tujih del so bogatejšje knjižne police knjigarn, številni slovenski umetniki pa so se uspešno predstavljali občinstvu v tujini.

Večer poezije v počastitev Prešernovega rojstnega dne

Večer poezije in šansonov v počastitev 3. decembra, rojstnega dne Franceta Prešerna, z naslovom *Pevcev pesem sladka* (interpretatorka besedil slovenskih pesnikov je bila Jerica Mrzel, ki jih je skupaj s skladateljem Janijem Golobom tudi uglasbila; gosta večera pa sta bila igralka in pesnica Mila Kačič ter igralec šansonjer Jure Ivanušič), je bil na velikem odru Drame SNG Ljubljana.

Predstavitev faksimila prve slovenske knjige

3. decembra, ob obletnici rojstva Franceta Prešerna je bila predstavitev popolnega faksimila prve slovenske knjige *Register und summarischer Inhalt ali Register in kratka vsebina vseh slovenskih knjig*, ki jih je Primož Trubar do leta 1561 dal v tisk.

Slovensko mladinsko gledališče sprejeto za stalnega člana evropske mreže gledališč

Na generalni skupščini Evropske gledališke konvencije, vodilne evropske mreže nacionalnih in repertoarnih gledališč, v Saint Etienne v Franciji je bilo Slovensko mladinsko gledališče (SMG) soglasno sprejeto za stalnega člana te mreže. SMG je tako poleg ljubljanske Drame edino slovensko gledališče, vključeno v to gledališko mrežo, ki uživa veliko podporo EU in Sveta Evrope.

Opera in balet

V četrtek, 4. decembra so v Operi in baletu SNG Ljubljana premierno uprizorili glasbeno-gledališko delo Darijana Božiča *Lizistrata 75*, na libreto Smiljana Rozmana, ki je bilo krstno izvedeno leta 1980 v mariborski operi.

Spominski zbornik dr. Francetu Berniku

Predsedniku SAZU dr. Francetu Berniku so ob njegovi 70-letnici in 25-letnici prihoda na Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede posvetili spominski zbornik, ki ga je pripravilo 32 sodelavcev - 21 slovenskih in 11 tujih.

Podeljena večernica

Slavnostna podelitev Večerove nagrade za najboljše mladinsko literarno delo v Murski Soboti je bila vrhunec tridnevnega srečanja mladinskih pisateljev *Oko besede*. Tonetu Pavčku je skulpturo večernico, ki jo je oblikoval akademski kipar Mirko Bratusa vročil glavni in odgovorni urednik Večera Milan Predan.

Nagrada na Piranskih dnevih arhitekture

Nagrado *Piranesi* na letošnjih 15. Piranskih dnevih arhitekture z naslovom *Arhitektura osebnega izraza* sta prejela Avstrijca Dieter Henke in Marta Schreieck za projekt osnovne šole na Dunaju.

100 let gledališča na Jesenicah

Letos mineva sto let od začetka gledališke dejavnosti na Jesenicah, v gledališču Toneta Čufarja je bilo novembra deseto srečanje ljubiteljskih gledališč in skupin Čufarjevi dnevi '97. Slavnostni govornik je bil Tone Partljič.

Po svetu

OTAWA

Na konferenci o prepovedi protipehotnih min, v okviru katere je več kot sto držav podpisalo konvencijo o prepovedi uporabe, skladiščenja, proizvodnje in transfera protipehotnih min ter o njihovem uničenju, se je udeležil tudi vodja slovenske diplomacije Boris Frlec, ki je prav tako podpisal konvencijo.

BELO HORIZONTE

V glavnem mestu brazilske zvezne države Minas Gerais, Bela Horizontetu so odprli prvi Techmart v Braziliji, srečanje podjetnikov in znanstvenikov ter razstavo uporabnih znanstvenih dosežkov in tehnologij. Na slovesnosti ob odprtju je govoril slovenski častni konzul in predsednik FIEMG - gospodarske zbornice države Minas Gerais dr. Bogdan Šalej. Na Techmatu sodelujejo slovenska podjetja, ki pri svojem delu uporabljajo izvirne dosežke in tehnološke rešitve.

LONDON

Jugoslovanski zvezni sekretar za informiranje Goran Matič se je v Londonu v govoru na kongresu Svetovne judovske organizacije med drugim zavzel za vrnitev judovskega premoženja odvzetega med 2. svetovno vojno. Kot je poročal Tanjug, je Matič v svojem govoru tudi dejal, da sta Slovenija in Hrvaška med 2. svetovno vojno tesno sodelovali z nacistično Nemčijo ter sprejeli rasne zakone in tudi preganjanje Judov in Srbov.

LONDON

Novembra je bila v Londonu ena največjih turističnih prireditvev v svetu, World Travel Market. Med razstavljalci je bila tudi Slovenija, stojnica je bila večja kot kdajkoli, merila je 117 kvadratnih metrov, na njej pa so se predstavili Obala, Kras, zdravilišča, mesta, Alpe in drugo. Vsak dan je nastopil godalni trio "Štrajh trio", obiskovalci so lahko poskusili vrhunska vina, pršut ter koštele, ki so jih poimenovali po slovenskih turističnih območjih. Lani je po predstavitvi v Londonu prišlo v Slovenijo za tretjino več britanskih gostov kot poprej.

TRST

Te dni je slovenskim konzul prof. Tomaž Pavšič zapustil Trst in se vrnil v Idrijo. Štiri leta je bil v diplomatski službi na območju generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu, ki obsega celotno severovzhodno Italijo.

SARAJEVO

Pred Sforjevim poveljstvom vihra slovenska zastava. Slovenija je od 5. novembra članica mednarodnih mirovnihi sil v BiH. Slovensko zastavo so ob slovesnosti izobesili na Ilidži, prisotni pa so bili slovenski častniki, veleposlanik RS v BiH Drago Mirušič in drugi.

MONTSERRATA

Karibski otoček Montserrat, ki je eden izmed Odvetrnihi otokov v Malih Antilih, katerega južni del zadnji dve leti zasipava vulkan s pepelom dobro pozna profesorica geografije kultur v univerze Tennessee v Knoxvilleu, Lydia Mihelič Pulsipher, hči slovenskega izseljenca. Dolga leta je izkopavala na največji plan-taži sladkornega trsa na tem otoku in se poglabljala v zgodovino vrtnarstva. Izkopala je tudi dobesedno in v prenesenem pomenu, otipljive dokaze in dokumente, ki osvetljujejo življenje afriških sužnjevi na Montserratu.

BRUSELJ

Nicholas Negroponte, predstojnik laboratorija za medije na Tehnološkem inštitutu v Massachusettsu je na konferenci v Bruslju dejal, da bo internet človeštvu prinesel nič manj kot svetovni mir, saj bo porušil meje med državami. Današnji otroci, ki so se navadili iskati podatke o drugih državah s klikanjem na miško, čez dvajset let "ne bodo več vedeli kaj je nacionalizem". Rekel je, da je ameriška vlada med tistimi, ki podcenjujejo pomen interneta, in navedel oceno Washingtona, da bo elektronsko trgovanje leta 2001 doseglo vrednost 300 milijard dolarjev. V resnici se bo po internetu že leta 2000 pretakalo bilijon (tisoč milijard) dolarjev, to pa po zaslugi milijarde ljudi, ki ga bodo tedaj že uporabljali.

Prejeli smo za objavo...

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

Pogovor Izza kongresa

Glavni odbor Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) je v torek, 4. novembra 1997 pripravil pogovor z naslovom IZZA KONGRESA. Obiskovalci so sejno dvorano napolnili do zadnjega kotička. Izhodišče pogovora o demokratični kulturi, politiki in domoljubju, vpetem v tranzicijske tokove na Slovenskem, je bila predstavitev knjige *Homo Viator*, katere avtor je Igor Senčar. V pogovoru so sodelovali dr. Jože Bernik, Matija Ogrin in Brane Senegačnik, ki je v spremni besedi h knjigi zapisal:

"Prizadevanje za demokratično kulturo je tako hoja po navdse tanki, pogosto skoraj nevidni meji. Iskanje človekovega bitnega dejavnosti, ne da bi moglo najti zgolj v eni od njih, a ga vendarle prepoznavamo kot pogoj psihološke normalnosti in kot lastno etično središče - to bi lahko izpostavili kot vodilni motiv in poglavito inspiracijo Senčarjeve knjige."

V pogovoru je avtor poudaril svojo plemenito skrb za svet, ki ga obdaja. Zanj je politika delo oziroma skrb za druge, bistvo vsega pa je spoštovanje človeka. Ugotovil je, da želijo stare garniture pojem politike čim bolj očrtniti in zato ima večina Slovencev refleksivno negativen odziv na politiko.

Igor Senčar je predstavnik mlajše generacije (rojen leta 1965) publicistov, katoliški intelektualec, ki je bil več let sourednik pri reviji *Tretji dan*.

Knjiga, prvenec Igorja Senčarja, je ena redkih knjig na slovenskem knjižnem trgu z izrazito humanistično vsebino, ki bralca prisili razmišljati o skupnih temeljih politične kulture.

Posebej zanimiv za Slovence po svetu je esej Domoljubje, v katerem avtor s poglobljenostjo razglablja o razmerju med enkratno človekovo osebo in nacionalno identiteto v okviru različnih dejavnikov, ki ogrožajo ali celo izpodbijajo njen smisel. M.D.

*Knjigo HOMO VIATOR Igorja Senčarja lahko naročite pri tajnici Svetovnega slovenskega kongresa v Ljubljani
Cena 3.100 tolarjev*

Še vedno nam veliko število naročnikov dolguje naročnino od julija 1997. Za nemoteno izhajanje Glasa Slovenije prosimo vse dolžnike za plačilo in razumevanje.

Kdo si je izmislil lustracijski zakon - kaj je

Beseda lustracija je latinskega izvora in pomeni očiščenje.
Izmislili si ga niso Slovenci,
ampak izhaja iz Resolucije Sveta Evrope

Janez Janša, predsednik Socialdemokratov (SDS) in poslanec državnega zbora, ter Lojze Peterle, predsednik Krščanskih demokratov (SKD) in poslanec, sta na podlagi 166. in 170. člena poslovnika državnega zbora RS predsedniku državnega zbora Janezu Podobniku poslala Predlog resolucije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima. Prišlo naj bi do sestopa z oblasti ali drugih pomembnih funkcij nekdanjih najpomembnejših komunistov ali sodelavcev tako imenovane udbe. Odbor za notranjo politik je lustracijski zakon zavrnil, čeravno je predstavnik Podobnikove Ljudske stranke dejal, da tudi njihova stranka načeloma podpira resolucijo in lustracijo, ampak ne v takšni obliki in vsebini, kot sta ju predlagala Janša in Peterle. Trenutno razprave v državnem zboru še potekajo. Medtem, ko so se "očiščenja" že davno lotile nekatere postkomunistične države v Evropi, med njimi najkoreniteje Nemčija, ga v Sloveniji nekateri primerjajo z inkvizicijo in obsojajo opozicijo, ki si, tako kot vsaka druga opozicija v kateri koli drugi demokratični državi, prizadeva svoje nasprotnike vreči z oblasti. Ni skrivnost, da s tokratno lustracijo v Sloveniji predvsem želijo onemogočiti Milanu Kučanu, da bi za naslednjih nekaj let predsedoval slovenski državi.

Slovenija je leta 1996 ratificirala deklaracijo o temeljnih človekovih pravicah Sveta Evrope, Janšev in Peterletov predlog izhaja iz te Resolucije.

Povzetki iz Resolucije Sveta Evrope:

... Za vnovično vzpostavitev civilizirane in pravne države je treba "razgraditi" nekdanji totalitarni komunistični sistem in preseči njegove miselne vzorce...

... Cilji tega tranzicijskega procesa so jasni: ustvariti pluralistično demokracijo... predvsem ločitev vej oblasti, svoboda občil, zavarovanje zasebne lastnine... skupščina svetuje, da se lastnina, vključno s cerkveno, ki jo je država nezakonito ali krivično odvzela, nacionalizirala, ali zaplenila v času komunističnega totalitarnega sistema, načeloma v naravi vrne prvotnim lastnikom, če je to mogoče, brez kršenja pravic sedanjih lastnikov... v primerih, ko to ni mogoče, pa naj se dodeli gmotna odškodnina...

... Če tranzicijski proces ne uspe, bo namesto demokracije vladala oligarhija, namesto pravne države korupcija in namesto človekovih pravic organizirani kriminal...

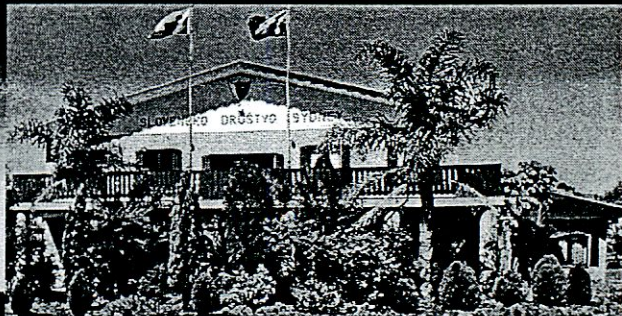
... Skupščina Sveta Evrope priporoča, naj bodo kazniva dejanja, ki so jih posamezniki zagrešili v obdobju komunističnega totalitarnega režima, sodno obravnavana in kaznovana v skladu z veljavnim kazenskim zakonikom...

... Skupščina odobrava odprtje arhivov tajnih služb za javno preiskavo v katerikoli nekdanji komunistični totalitarni državi. Svetuje, da vse države omogočijo prizadetim osebam na njihovo zahtevo vpogled v evidence, ki so jih o njih vodile nekdanje tajne službe... Cilj lustracije je zavarovanje na novo nastalih demokracij.

Slovensko društvo Sydney

Novi predsednik
Ivan Koželj
(na sliki),
podpredsednik
Lojze Kmetič,
tajnica
Ivanka Bulovec,
blagajnik
Martin Danev
CESTITAMO!

Pridite na
SILVESTROVANJE
Sreda, 31. december 1997

*Igra ansambel Marimba
Rezervacije nujne*

2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164

Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447

Naš gost

Prof. dr. Janez Bogataj

Pogovarjala se je Stanka Gregorič

dr. Janez Bogataj v uredništvu Glasa Slovenije preko interneta spremlja rezultate volitev v Sloveniji - program RTV SLO, dnevnik
Foto: Florjan Auser

S.G.: Dr. Janez Bogataj, z vami bi se rada pogovarjala predvsem kot z etnologom. Pripovedujte mi o sebi...

Dr.J.B.: Po diplomii na Filozofski fakulteti univerze v Ljubljani sem se za dve leti zaposlil v muzeju v Novem mestu. Tam sem si nabral veliko izkušenj, predvsem kar se medčloveških odnosov tiče. Potem sem bil v službi na Akademiji znanosti, na fakulteti pa sem že 25 let. Zdaj sem profesor že šesto leto, pred tem sem bil asistent, pa docent... sem profesor na oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo, sem edini, ki pokrivam etnologijo Slovencev in sem trenutno tudi predstojnik oddelka. Poleg pedagoškega dela na Univerzi počnem še druge stvari, ker skušam promovirati svojo stroko. Delam na področju turizma, domače obrti.

S.G.: Napisali ste več knjig.

Dr.J.B.: Moram reči da sem priden glede pisanja. Veliko objavljam, tudi na Internetu je precej podatkov. Moja prva knjiga je bila *Vodnik po Finžgarjevi rojstni hiši*, to je bila moja maturitetna naloga. Fran Saleški Finžgar je bil moj stric, z njim sem živel in preživel del svoje mladosti. Druga knjiga je bila moja magistrska naloga z naslovom *Kultura in način življenja mlinarjev in žagarjev v dolini zgornje Krke*. V njej sem prikazal življenje in dogajanje teh ljudi. Naslednja knjiga je bila *Domače obrti na Slovenskem*. Napisal sem jo zaradi tega, ker sem videl kakšno bogastvo imamo in kako slabo ga poznamo. Izšla je leta 1989, v času, ko smo to knjigo zelo, zelo potrebovali. V naših šolah so otroci počeli neumnosti namesto da bi jim ta bogastva prikazovali in jih tudi navdušili pri iskanju novih možnosti za ustvarjanje. *Ljudska umetnost in obrti na Slovenskem* je reprezentančna in velika knjiga, ki sem jo napisal kasneje in jo je izdala Organizacija združenih narodov UNESCO v okviru njene dekade za razvoj domače obrti v svetu. Knjiga je izšla v slovenščini, nemščini in angleščini. Slovenska je popolnoma razprodana, nekaj pa je še angleških in nemških. Z nekim fotografom sem skupaj izdal dve

izdal dve knjigi *Reka Krka in ljudje ob Krki* ter *Človek z masko od Prekmurja do Benetk*. S tem sem hotel pokazati, da smo Slovenci del evropskega prostora.

Napisal sem knjigo o poslovnih darilih, ki je ena redkih knjig, ne samo v Evropi ampak tudi na svetu. Svetujem določenim slovenskim podjetjem in tudi državnemu protokolu kakšna darila naj izberejo. Naslov knjige je nenavaden *Majda, dajte mi tisto iz omare*. Nenavaden naslov, ki pove, da n.p.r. direktor reče svoji tajnici: Majda, dajte mi tisto iz omare, in iz omare padejo različni predmeti, direktor pobere enega in ga da kot darilo obiskovalcu. To je negativen primer s katerim začenjam knjigo.

S.G.: Slišala sem, da ste podarili eno svojih knjig tudi letošnjim slovenskim maturantom v Sydneyu - to je bilo sicer darilo SIM, naslov knjige pa je...

Dr. J.B.: *Gaudemus igitur*, s podnaslovom *Šege in navade maturantov na Slovenskem*. Knjiga je delana izrazito za mlade ljudi, tudi grafično je svojevrsten izdelek. Vsaka stran ima druge tipe črk, drugo barvo... skratka delana je za mlade ljudi. Dejstvo je, da mladi v Sloveniji ne znajo več proslavljati mature in jaz sem zdaj vse postavil na svoje mesto. Se pravi rdeč nagelj, cilinder, predaja ključev itd....

S.G.: Letos ste izdali še eno zanimivo knjigo o gostilnah in dovolili tudi nam, da njeno vsebino uporabimo za Glas Slovenije.

Dr. J.B.: *Naše gostilne*, s podnaslovom *52 izbranih na Slovenskem*. Dvainpetdeset pa zato, ker imamo 52 tednov in vsak Slovenec mora imeti vsak teden po eno gostilno, ha, ha!

S.G.: Dr. Bogataj poznajo vas tudi po vaši natančnosti, cilj, ki si ga postavite morate doseči... zdaj sta to še dve knjigi...

Dr. J.B.: Prva knjiga bo *Monografija Gasparijevih razglednic*, mojster Gaspari je v svojem življenju naredil preko 400 različnih razglednic in dva privatnika v Sloveniji imata zbrane skoraj vse. Knjigo bo izdala Mladinska knjiga. Druga

knjiga še nima pravega naslova, delovninastav je *Sodobne šege in navade Slovencev*, namenjena je šolam, učencem in učiteljem. Tam not obravnavam od pustnih običajev, do Božiča pa do Dedka Mraza, ki so ga uvedli v času socializma pod vplivom Sovjetske zveze - skušam vse to postaviti na svoje mesto in razložiti ljudem kako je s temi stvarmi. V demokraciji so otroci že čisto zmešani. Govorim o tem kaj danes delamo napačno na primer tudi ob Veliki noči. Gremo preveč v marketing in premalo nam ti prazniki pomenijo poglobitev za naše družinsko življenje, za naše stike in razmišljanja, ki so pogostoma odtujeni.

S.G.: Kako najdete poleg vsega tega še čas za normalno življenje in drugo delo, končno pa zakaj ste sprejeli še dolžnost predsednika SIM.

Dr.J.B.: Veste, sem zelo discipliniran človek. Red mora biti! Morda je to zasluga staršev, ki so me tako vzgojili, pa tudi zelo zgodaj sem se začel zavedati kaj je vrednota slovenskega naroda: smisel za red za smotrno podelitev časa... Ohranil sem lastnost, ki so jo mnogi na Slovenskem izgubili oziroma uničili v skupnem življenju na Balkanu. Balkan nas je naučil šlamparije. Stric Finžgar je imel krasno knjižnico in namesto da bi se kot otrok podil za žogo, sem hodil tja in listal in bral knjige. Pomagal mi je tudi z jezikom, vse domače naloge mi je pregledal.

S.G.: Se spominjate kakšne zanimive zgodbe iz teh časov?

Dr. J.B.: Ja, sigurno bo za vaše bralce zanimiva tale: enkrat sem eno zgodbo napisal za domačo nalogo in sem jo nesel v šolo, učiteljica jo je nekaj popravljala

in dobil sem trojko. Domov sem prišel žalosten pa me je stric vprašal: No Janezek, kako je bilo v šoli? Rekel sem: Dobil sem trojko! Pokazal sem mu nalogo, on to bere in pravi: Ta baba je pa nora!

Še ena zgodbica s področja verskega družinskega življenja: jaz sem hodil k verouku v Trnovsko cerkev in vsi so vedeli, da prihajam iz Finžgarjeve hiše, kljub temu sem bil navihani kot vsi ostali fantje. Kaplan je prišel k stricu Finžgarju na obisk pa ga je vprašal stric: kako pa kaj naš Janez? Kaplan je dejal: ja, veste, živ je, živ!... Stric pa: kaj govorite traparije, hvala bogu, zdrav fant je!

S.G.: Kdaj je pravzaprav umrl vaš stric Finžgar?

Dr. J.B.: Leta 1962 v 92. letu starosti in lahko se pohvalim, da imam njegovo zadnjo fotografijo. Slikal sem ga kot učenec osemletke na njegovem zadnjem sprehodu.

S.G.: Naj ponovim svoje vprašanje: zakaj ste ob vseh svojih obveznostih sprejeli še mesto predsednika SIM?

Dr. J.B.: Zdajle govorite tako kot moja žena: še tega hudiča si si na glavo nakopal! Dejansko sem ugotovil, da je to neke vrste hudič. Res pa je, da sem si ga nakopal tudi zaradi tega, ker bi temu hudiču rad mal' njegove kremplje obrusil. Ne bom govoril nič konkretnega...

Jaz sem predstavnik zgodovinske stroke, Prešeren je rekel: le čevljem sodi naj kopitar! Želim da res dobimo takega kopitarja da bo sodil tudi to; Slovenci, pa ne samo na področju sodelovanja z Matico, bi morali seveda čim prej začeti svoj pogled usmerjati naprej, ker če /se nadaljuje na naslednji strani/

se bomo tako žrli in grizli kot se zdaj nas ne bo to nikamor pripeljalo. To ne govorim zato, ker sem predsednik Matice, ampak zato, ker vidim pri svojem delu kakšna bogastva imamo, kako se drugim, ki so v naši najbližji sosesčini, Ita-lijanom, Nemcem, Avstrijcem in Madžarom hlače tresejo. Pravijo: kaj bo, če bodo ti ljudje malo bolj notranje trdni postali, v bistvu jih je strah, ker vidijo kakšen potencial je znotraj tega (slovenskega) naroda. Mi ima-mo odlične ljudi, samo mi moramo začeti same sebe lju-biti! Mi smo narod, ki najmanj sebe spoštuje!

dr. Janez Bogataj je še dejal...

Za zelo malo časa sem prišel v Avstralijo, kljub vsemu pa sem srečen, ker sem se na lastne oči prepričal kakšna situacija je. Razočaran pa sem nad načinom kako se mi je življenje avstralskih Slovencev predstavlja doma; kot etnolog, kot človek, ki na te stvari gledam strokovno, vidim, da so stvari bistveno drugačne...

Nekdo je dejal, da bi morali spremeniti ime Slovenske izseljenske matice. Zakaj spremenjati ime, ki je tako lepo, saj ime ni nič krivo, vsebino je treba menjati...

Maščevanje nas ne bo nikamor pripeljalo...

Smo narod, ki se premalo pozna, ne znamo iti v svojo lastno globino...

Naša srčna kultura je zelo različna, višek smo pokazali leta 1991 v času osamosvajanja... eden od pokazateljev naše slabe srčne kulture na micro ravni je, da se zapiramo v lastne plotove, pokazatelj pa je tudi naša politična nestrpnost in strankarska razbitost...

Dokler bo politika sama vse urejala, bo vse zelo zanič. Ne samo za nas Slovence, tudi za druge narode. Če bo politika ugotovila, da so stroke in znanja tista področja, ki lahko marsikaj pomagajo za sodobnost in bodočnost nekega naroda ali države in da je politika tista, ki mora ustvarjati samo tehnološke, finančne in organizacijske pogoje, potem smo na pravi poti. Zal zaenkrat tega v Sloveniji še ni...

Slovinci imamo odlične ljudi, samo mi moramo začeti same sebe ljubiti, smo narod, ki najmanj sebe spoštuje...

Do netočnega pisanja novinarjev iz Slovenije prihaja, če ti potovanje k Slovincem v Avstralijo pojmujejo kot del turistične dejavnosti...

Svoje vtise bom strnil v letalu, lahko pa rečem že zdaj, da bo treba temeljito spremeniti programe delovanja - vsebinsko in tematsko. Za mene je bilo zelo koristno zlasti srečanje z nekaterimi mladimi ljudmi tukaj, ki so pokazali na nove možne oblike sodelovanja, ki ne bodo več temeljila samo na jeziku, ker jezik bo počasi šel v pozabo, ljudje se bodo poročali s tujerodnimi. Za nas pri SIM in za vas tukaj je pomembno, da se pri teh potomcih vzgoji občutek zavesti in pripadnosti do naroda iz katerega so izšli njihovi starši. Mislim, da so vsi starejši Slovenci v Avstraliji premalo to sestavino upoštevali, saj imajo mladi ljudje odlične ideje in meni so postavljali neverjetno zanimiva in konkretna vprašanja...

Zavedati se moramo tega, da se izobrazbena struktura mladih ljudi, ki so izšli iz trdih žuljev njihovih staršev dviga, to so ljudje z visokošolsko izobrazbo, to so ljudje, ki so v ljubijih, na uglednih mestih... Zato bodo možnosti plasiranja kvalitetnih programov drugačne kot so bile do sedaj...

Ko pridem domov, bom takoj napisal pisma na ustrezne naslove glede ohranitve slovenskega lektorata na Macquarie univerzi v Sydneyu, saj ta ni problem samo slovenske skupnosti v Avstraliji, to je vendar promocija Slovenije...

Iz Queenslanda

Piše Mirko Cuderman

V tem mesecu novembru smo imeli pri društvu Planinka dva uspela srečanja. Na prvo nedeljo smo se že po naši tradiciji zbrali pri znamenju Marije pomagaj. Sedaj je že 80 imen pokojnih iz Kraljičine dežele in vklesanih v spomenik. Kot po navadi se spomnimo vseh pokojnih in skupno zmolimo za vse rožni venec. Za konec pa še zapojemo primerno pesem.

Zadnje uspelo srečanje pa smo imeli v sredo, 19. novembra zvečer, ko nas je obiskal dr. Janez Bogataj, predsednik Slovenske izseljenske matice (SIM). Čeprav zaradi preteklih neprijetnih izkušenj s SIM med rojaki ni bilo velikega navdušenja za sprejem, se nas je kar precej zbralo k zanimivem srečanju.

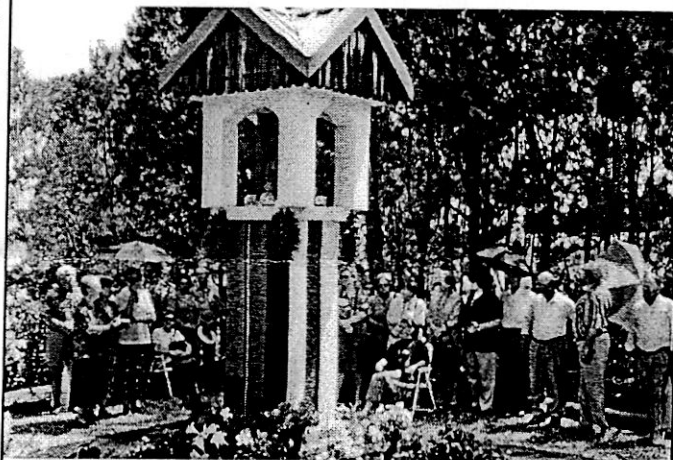
Za to priložnost smo pripravili razstavo ročnih del, predvsem rojakov iz naše Kraljičine dežele. Največ je bilo lesenih in keramičnih izdelkov, slik, ročnih del v klekranju in kvačkanju. Dr. Bogataj nam je veliko govoril o pomenu naše dediščine, katera se mora izpopolnjevati in z izkustvi obogatiti.

Kmalu smo vsi prisotni spoznali, da imamo med sabo zelo izobraženega in sposobnega rojaka, ki zelo dobro pozna naš narod, našo zgodovino in sedanje razmere.

Ugotovili smo, da tudi on dobro pozna in razume naše razmere tukaj, razume našo preteklost in nam želi pomagati. Zagotovil nam je, da bodo odslej vsi obiski potekali z dogovori med SIM, Svetovnim slovenskim kongresom in Slovenijo v svetu. Zato upamo, da so časi razdvojenosti mimo.

Dr. Bogataja je Avstralija navdušila, posebno avstralsko rastlinje. Obljubil je, da bo še prišel v to našo deželo.

Ko sem mu omenil, da se del naše dediščine kransky sausage dobi v Supermarketih in drugih trgovinah je bil navdušen. Moral sem ga peljato v trgovino, da je lahko posnel s kamero ta "avstralski product".

dr. Janez Bogataj

1. Nagrada - Povratna letalska vozovnica v Slovenijo

Velika naročniška akcija! Mladi, **(do starosti 40 let)** najдите naročnike za štirinajstdnevnik Glas Slovenije!

Nagrada: povratna letalska vozovnica do Slovenije

(potovanje v Slovenijo v času od 1. januarja do 30. aprila 1998)

Kdor najde največ naročnikov, bo dobitnik nagrade; v primeru da več oseb najde isto število naročnikov, bo posebna komisija dobitnika izžrebala. Vsakdor, ki dobi novega naročnika/naročnike, naj v prvo naročilnico vpiše svoje podatke, v drugo (ki jo lahko za več naročnikov razmnoži v fotokopije)

pa podatke novega naročnika/novih naročnikov.

Priložite ček za letno naročnino za vsakega naročnika

na \$ 50.00 ali v prekomorske države na \$ 100.000

Naročilnice morajo biti v uredništvu najkasneje do 20. decembra 1997

Naslov: Glas Slovenije, P.O.Box 411, Harris Park, NSW 2150

2. Nagrada - bivanje za dve osebi - 7 dni v Surfers Paradisu?

Velika naročniška akcija! Najdite novega naročnika! **Velja za vse starosti!**

Vsak novi naročnik od 20. avgusta 1997 naprej in tisti,

ki najde novega naročnika bo prišel v boben za žrebanje.

Nagrada za izžrebanega dobitnika: 7 dni bivanja za dva v slovenskem motelu

Admiral Motor Inn v Surfers Paradisu na Zlati obali (februar 1998)

Naročite se na Glas Slovenije vsaj za eno leto, izpolnite naročilnico, priložite ček ali money order

na \$ 50.00 ali za naročilo v prekomorske države na \$ 100.00

Naslov: Glas Slovenije, P.O.Box 411, Harris Park, NSW 2150

**ZA VSE DODATNE INFORMACIJE KLIČITE UREDNIŠTVO GLASA SLOVENIJE NA
telefon (02) 9897 1714**

NOVEGA NAROČNIKA/NAROČNIKE
na Glas Slovenije NAŠEL

Leto rojstva samo za 1. nagrado.....

Ime in priimek.....

Številka in ulica.....

Predel mesta (Area).....

Država.....

Številka (Code).....

Telefon.....Datum.....

Podpis.....

NAROČILNICA na GLAS SLOVENIJE
priložen ček na \$ 50.00 za enoletno naročnino
ali \$ 100.00 za prekomorske države

Ime in priimek.....

Številka in ulica.....

Predel mesta (Area).....

Država.....

Številka (Code).....

Telefon.....Datum.....

Podpis.....

Sydney

Umrl je velik umetnik

Stanislav Rapotec

Avstralija je izgubila velikega slikarja - abstraktnega ekspresionista 86-letnega Slovenca Stanislava Rapotca. Pred dvema leti ga je prizadela kap in od takrat je ležal v sydneyskem domu za invalidne. V Sydneyu je živel od leta 1955.

Na pogrebu je bilo prisotnih veliko ljudi iz avstralskega umetniškega življenja, med njimi tudi nekaj Slovencev, vključno s Heleno Drnovšek Zorko iz Veleposlaništva RS v Canberri in Alfredom Brežnikom, častnim konzulom RS iz Sydneya.

Pokojniku so se poklonili na njegovi zadnji poti tudi: Edmund Capon, direktor The Art Gallery of NSW (AGNSW), Janet Lavrence, Trustee AGNSW, Tim Storrier, Trustee AGNSW Michael Gleeson - White, Past President of Trustees AGNSW, Hendrik Kolenberg, Acting Head of Australian Art Department AGNSW in dr. Ljubo Marun, Head Registrar, AGNSW.

Gold Coast
AUSTRALIA

2965 - 2967 Gold Coast Highway
SURFERS PARADISE - QUEENSLAND
AUSTRALIA 4217

ADMIRAL MOTOR INN

Motel and large 1,2,3 bedroom fully self-contained units

* 10 minutes walk to town centre

* 150 metres to beach

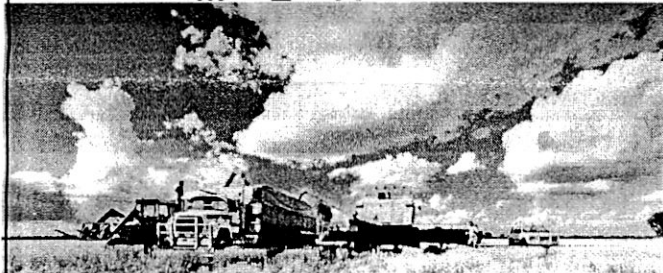
* centrally located to shops, transport etc.

AFFORDABLE WITH COMFORT

Your Resident Hosts
Murray and Franz Beric

Telephone / Fascimile:
(07) 553 98759
(I.S.D. + 61-7-553 98759)

AEA
V O D U S E K
M E A T S

HEALTHY FARM
HEALTHY MEAT

36 years in business
20 years in Cobram

WHOLSALE

COBRAM
Phone: 0358 - 722115

CANBERRA
Phone: 06 - 295 1222

KLUB TRIGLAV

Koncert s plesom
ELIO PISAK
narodno zabavni
istrski pevec

Sobota, 20. december
(čas pričetka bo objavljen
na Radiu SBS)

19 Brisbane Road
St. Johns Park, NSW

Ph: 9610 1627 Fax: 9823 2522

Melbourne

'To je doslej največja manifestacija avstralskih Slovencev v sodelovanju z Avstralci'

Likovna razstava "EXPRESSION OF TOGETHERNESS" in kulturni program

Piše Ivo Leber

Slovensko društvo Melbourne je v dneh 15. in 16. novembra v sodelovanju z občino Nillumbik in njenih prebivalcev pripravilo likovno razstavo. Na razstavi je sodelovalo 36 umetnikov z raznovrstnimi likovnimi deli, fotografijo, keramiko in lesnimi izdelki, kipi, ročno izdelanimi okraski, nakitom in drugimi zanimivostmi.

Svoja dela so predstavili: Susan ADAMIČ, Melita BELEC, Zorka ČERNJAK, Pauline CROSS, Luiza DEBEVEC-FISTRIC, Liliana EGGLESTON, Estelle EWERS, Romana FAVIER-ZORZUT, Vika GAJŠEK, Zora GEC, Graga GELT, Jožica GERDEN, Bettina GUTHRIDGE, Frank JELOVČAN, John KODRIČ, Vasja KOMAN, Daniel LEŠ, Dawn LOOPER, Anna MINARDO, Mary Anne OPELT, Damian PIŠOTEK, Marie PIŠOTEK, Marie PLUT, Greta PROSENIK, Mareen RUNGE, Mateja ŠIMENKO, Nataša ŠKOF, Metka ŠKROBAR, Pavel ŠRAJ, Sandra SLAVEC, Trent SMITH, Andrew STACEY, Wyn SYMONS, Adriana LYONS, Kaye TAYLOR, Gianni TESTA, Milan TODD, Jane WANSKOTT.

Posebna žirija je ocenila dela umetnikov v posebnih kategorijah takole:

OLJE NA PLATNU

1. mesto ZORKA ČERNJAK
Posebna pohvala Pauline Cross

AKVAREL

1. mesto METKA ŠKROBAR
Posebna pohvala: Damian Pišotek, John Kodrič, Estelle Ewers

FOTOGRAFIJA

1. mesto MARIE PIŠOTEK
Posebna pohvala melita Belec

OLJE NA MASONIT

1. mesto NATAŠA ŠKOF

PASTEL/BARVNA KREDA

1. mesto DRAGA GELT

Njaboljše delo na razstavi je bila LITOGRAFIJA/KAMNOTISK
GIANNIJA TESTA

Člani žirije so bili mnenja, da je umetnostna stopnja slovenskih umetnikov na zelo visoki ravni. Posebno so se izkazali mladi slovenski ustvarjalci likovnih del in tako pokazali širšemu avstralskemu občinstvu svojo identiteto.

Razstavo je uradno odprl podžupan krajevnne občine, prisoten pa je bil tudi častni gost iz Slovenije dr. Janez Bogataj, predsednik Slovenske izseljenske matice iz Ljubljane.

V kratkem toda izredno kvalitetnem kulturnem programu so nastopali mladi slovenski pevski in glasbeni mojstri. V pevskem duetu KRISTINA IN WENDY CESTNIK, ki sta odprli program. Po pozdravnih besedah predsednika Slovenskega društva Melbourne Stanka Pencsa, sta nastopili mladi flavtistki MICHELLE FISTRIC in JESSICA MEYER. Posebej lepo se je predstavila Jessica v solo točki. Dr. Janez Bogataj je čestital Slovincem iz Melbournea k tako uspeli razstavi. Nastopila

je tudi ŠRAJEVA družina: mama SHERRILL je igrala na klavir, LENKA na tamburin, PAVEL trobento, MATIJA pa se je oglasil z ritmičnimi palicami avstralskih domorodcev. Nastopil je tudi otroški zborček v sestavi: ADAMIČ STEVEN, ADAMIČ MICHAEL, FISTRICJEVI - SIMON, MICHELLE, LEAH in MELISSA.

Dr. Janez Bogataj je na koncu izjavil: "Prisostvoval sem že številnim dogodkom takega značaja, toda ta program in občutna izvajanja mladih Slovencev mi bodo ostala še dolgo v spominu."

Nastopa Šrajeva družina - mama Sherrill, Lenka, Pavel in Matija
/Foto Matija Cestnik/

Slovensko društvo Melbourne se je Ivo Lebru, koordinatorju projekta in njegovim sodelavcem za organizacijo te kvalitetne manifestacije slovenske identitete posebej zahvalilo

Podžupan melbournške občine Nillumbik reže trak na mostu, na katerem je pisalo "Expression of togetherness" - most medsebojnega sodelovanja; na mostu so bila napisana tudi imena vseh umetnikov, ki so razstavljali

Pojeta Wendy in Christina Cestnik
/Foto Matija Cestnik/

*Narodno zabavni istrski pevec - povezovalac
slovenske in hrvaške istrske kulture*

Elio Pisak v Avstraliji

Elio Pisak je prišel v Avstralijo iz rojstnega Buzeta na povabilo Istranov že pred dvajsetimi dnevi.

Elia smo srečali slučajno v Klubu Triglav v Sydneyu in z njim izmenjali nekaj besed. Pravi, da je njegova glasba mediteransko germanska - od Dalmacije preko Istre do Nemčije. Poje pa v istrščini, slovenščini, hrvaščini in italijanščini.

Elio Pisak ima za seboj že štirinajst kaset, enajst plošč, tri zgoščenke (CD) in štiri video kasete. Njegova kasetna Mix Alpe Adria je prodana v 24.500 izvodih in je zlata. Elio nastopa po vsem svetu, tudi v ZDA in Kanadi je pel, leta 1994 je imel v puljski areni nepozabno uspešen koncert pod naslovom "Elio in sto trištin", saj ga je obiskalo deset tisoč ljudi.

Elia smo ujeli v objektiv v Klubu Triglav v pogovoru z urednico slovenske oddaje radia SBS Marizo Ličan. Koncert s plesom Elia Pisaka bo 20. decembra v Klubu Triglav Sydney

Elica in Mariza zopet na SBS radiu

Po zasluženem počitku in obisku Slovenije sta se pred kratkim ponovno oglasili na slovenskih oddajah urednici Elica Rizmal iz Melbourn in Mariza Ličan iz Sydneya. Oddaje v slovenskem jeziku pripravljata naizmenično: en teden Elica drug teden Mariza (nedelja in torek od 8.00 do 9.00 ure zjutraj v Melbourn in Sydneyu, v ostalih krajih Avstralije pa po njihovem lokalnem času).

Dušan Lajovic obiskal grobove padlih in pobitih

Kadarkoli je v domovini Dušan Lajovic obiše grobove in se pokloni spominu svojih pobitih prijateljev - vojakov slovenskih enot JVDM, ki so septembra in oktobra 1943. leta padli v boju ali pa bili pobiti v Grčaricah, Ribnici, Hrovači, Mozlju in na Travnji gori.

Tudi letos 5. oktobra je po sv. maši, ki je bila v Mozlju v obnovljenih ruševinah kapele Sv Krví, obiskal grobove v Mozlju, Hrovači in na Travnji gori.

Fotografija je s Travne gore, na grobu vojakov, ki so bili pobiti 2. novembra leta 1943. /Foto Bronka Sax/

Lauda-air

**Has three return flights a week from Sydney
and Melbourne
to Vienna and Ljubljana**

**Slovenia Travel/Donvale Travel
congratulate LAUDA AIR
for introducing Boeing 777
on the Australia-Europe service**

*Book now for Economical Groups
to Slovenia*

Also for all your Travel:

Overseas-Interstate-Cruises-Passports-Photos-Visas-
Insurance-Hotels-Rental Cars etc.

Please contact

Eric or Ivan Gregorich
Slovenia Travel/Donvale Travel
1042-1044 Doncaster Road
EAST DONCASTER VIC 3109
Phone: (03) 9842 5666
Licence No. 30218

Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime Gregorich dobro
poznano in na uslugo vsem,
ki se odpravljajo na potovanje

Dear Passenger,

With the introduction by Lauda Air of the Boeing 777 on the route Vienna - Kuala Lumpur - Sydney - Melbourne, Lauda Air has shown that it is entering its next phase of travel. As the world's biggest twin-engine jet, the 777 is also considered a revolutionary development in aviation, for the first time a complete aircraft was designed and tested on a computer.

For passengers, the most spectacular feature will surely be the new seating. Every seat, even in economy class, is equipped with a telephone and an inter-active video system. That means that you can telephone from anywhere in the aircraft via satellite to anywhere in the world. The telephone receiver also contains an integrated control unit that you can use to choose from a selection of the latest movies or film classics, to play video games, or to get the latest news, updated every two hours by Reuters news agency.

Flying chefs will attend to your creature comforts, preparing our renowned Do&Co cuisine right on board.

Lauda Air hopes that you will enjoy your time traveling with us and wish you a pleasant trip.

Niki Lauda

Lauda-air

Dr. Janez Bogataj at Macquarie University

Well known Slovenian ethnologist and president of Slovenska izseljenska matica in Ljubljana, dr. Janez Bogataj included a visit to Macquarie Uni as part of his current itinerary. The night of Friday 21st of November included a lecture on the richness of the Slovenian culture and identity and was attended by about 30 members of the Slovenian community from Sydney.

A selection of dr. Bogataj's many slide photos was on display and included such topics as the roles played by food, music, customs and dress in Slovenian culture. The influence of neighbouring cultures was noted and most alarming was the impact of western culture, particularly on the youth of Slovenia. This has impacted through television and radio media, i.e. movies and music. The rise in popularity of fast food outlets in Slovenia was particularly worrying, especially the Macdonalds type which has already influenced the availability of the more traditional foods.

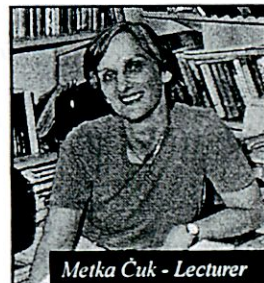
Another aspect of Slovenian culture mentioned was the impact of design philosophies on such things as housing. Houses had gone away from being a functional place to live, to some form of status seeking accessory. The notion that my house has two balconies and is therefore better than yours, even though in many instances there is no access to the balconies, seems to have prevailed to some extent in the culture.

In all the night was a great success. Dr. Janez Bogataj's presentation was both informative and at times amusing. Everyone present came away with a deeper insight into the richness of Slovenian culture.

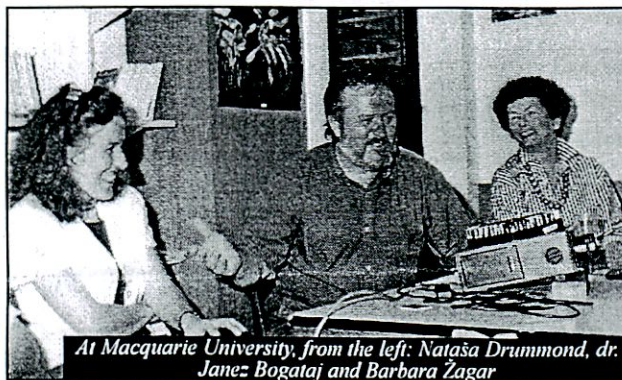
- Daniel Poredos

Students and representatives of Slovenian Community at Macquarie University attending meeting with dr. Bogataj

Metka Čuk - Lecturer

At Macquarie University, from the left: Nataša Drummond, dr. Janez Bogataj and Barbara Zagar

At the editorial of Glas Slovenije, dr. J. Bogataj and Stanka Gregorič

Marko Peljhan in Australia

Marko Peljhan is a Ljubljana based performance and communication artist and writer and founder of the arts organisation Ljudmila (Ljubljana Digital Media Lab).

Marko was invited to Australia to participate in an Australian based international event, CODE RED, organised by the Australian Network for Art and Technology. CODE RED brought together writers, artists and activists who interrogate and critique contemporary media and information culture.

Marko's contribution to CODE RED was a work titled "178 degrees EAST - ANOTHER OCEAN REGION". The work was the result of a two week residency (November 10th to 22nd) at The Performance Space in Cleveland Street, Surry Hills.

"178 degrees EAST" is a legal and practical research of Australian telecommunication laws with emphasis on interception and privacy strategies. Using satellite technology, Marko researched what exists in the radio space above Australia, as both an investigation of information as well as the implications of interception.

"178 degrees EAST" was generously assisted by the Arts Law Centre of Australia, ABC-FM, ABC Radio Engineering Department, Project Atol - PACT and the Slovenian Ministry of Culture.

Marko's presentation on Saturday the 22nd of November at The Performance Space attracted a full house of Sydney's arts community and was received with great interest.

Mr. Alfred Brežnik, honorary consul of RS - from Sydney and his son Alfred also met with Marko Peljhan (in the middle)

Photo: F. Auser

Rapotec dies

The Slovenian-born (in Trieste) painter and teacher Stanislav Rapotec died in Sydney on Tuesday, November 18, 1997 aged 86.

FROM THE AUSTRALIAN PRESS
The Adelaide News, 1953 presented him as a "dreaming Slovene spirit".

The Sydney Morning Herald, Friday, November 21, 1997, John Olsen pays tribute to his fellow artist:

Rapotec - Artist who painted with thunder...

Abstract expressionist Stan Rapotec, whose brushstrokes were like iron rods thrown down by Zeus.

In *The Art of Australia*, Robert Hughes wrote that Rapotec's paintings were "conspicuous for their brutal power". His Blake-winning canvas, *Meditating on Good Friday*, provoked debate on whether abstract painting can convey the complexity of meaning and sensation expected from a religious image. Stanislav Rapotec was loved by the art community and also among some Slovenian friends in Australia, Slovenia and around the world.

**Embassy of the
Republic of Slovenia
Canberra**

Press Release

Establishment of diplomatic relations between the Republic of Slovenia and the independent state of Samoa

The Government of the Republic of Slovenia and the Government of the Independent State of Samoa have established on 25 November 1997 formal diplomatic relations in accordance with the 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations. A joint Communiqué to this effect was signed at the Samoa High Commission in Canberra by Helena Drnovsek Zorko, Charge d' Affairs a.i. for the Republic of Slovenia to Australia and H.E. Leiatua Dr Kilifoti Eteuati, High Commissioner for the Independent State of Samoa to Australia.

Ljubljana - The incumbent president Milan Kučan is the winner of presidential election in Slovenia. He was independent candidate. Janez Podobnik, candidate of the Slovene People's Party was second, Jolite Bernik, the candidate of Social Democrats and Christian Democrats was third. There were eight candidates.

Ljubljana - With a year's delay, Slovenia's Parliament Tuesday, 2 December passed the 1997 state budget amounting to SIT 743 billion (US\$ 4.4 billion) with 47 votes "for" and 18 "against". The 1997 budget deficit is expected to reach SIT 33 billion (US\$ 200 million) or 1.2 percent of the GDP (the expected budget revenues are SIT 710 billion).

Ljubljana - Life expectancy for Slovene Women 77 years, for Men 70 years. The National Statistic Office has recently published bilingual (Slovene and English) Life Tables for the Population of Slovenia for the periods 1980-1982-1994-1995. According to the tables, life expectancy has been on the increase in Slovenia. 60 years ago men's life expectancy at birth was 50 years and women's 54.

**STA and Slovenia Weekly
NEWS**

Life expectancy is higher in western parts of Slovenia than in its eastern parts. The longest life have women in western Slovenia. Their life expectancy at birth has exceeded 78 years in the years 1989-1993, which is 2.5 years less than in Austria and 2 years less than in Italy. Women in eastern Slovenia live 2 years less than women in western Slovenia, but still 2 years longer than women in Hungary and as long as women in the Czech Republic, Slovakia and Poland. Men in eastern Slovenia can expect to live 68 years, which is 2 years more than men in Hungary and as long as in Bulgaria, Romania and Slovakia.

Calcutta - A special retrospective of Slovene films will be included in the 12th International Film Festival in India's Calcutta opening 2 December. Festival features 229 films from 36 countries.

Slovene films: Franci Slak's *Ko zaprem oèi*, Andrej Mlakar's *Halgato*, Miran Zupanèi's *Radio Doc*, Metod Pevec's *Car-men*, Andrej Košak's *Outsider*, Mitja Miklavc's *Herzog* and Igor Šterk's *Ekspres, ekspres*. A number of films produced by young directors of the Ljubljana Academy for Theatre, Radio, Film and Television will also be presented at the Calcutta film festival.

Ljubljana - Austria chose to support Klagenfurt's candidacy for the 2006 Winter Olympic Games, with that they supported the candidacy for organization of the 'Olympic Games Without Borders' in Austria province Carinthia, Italian Friuli-Venezia Giulia and Slovenia (Olimpijske igre treh dežel). Slovenia's Olympic Committee welcomes Austria's decision. They hope that Italy's Olympic Committee will adopt a similar decision.

Sydney, 29 November 1997 - From the eighteenth Slovenian HSC Candidates Ball "Maturantski ples" at Club Triglav; students with the teacher Marie Williamson
/More in the next issue/ Photo: K. Pelcar and P. Kroppe

General: Basic Statistic, Geographical Position, Useful Phonebook, State&Political System, International Relations, Defence, Education, Health Care, Science, Culture, Tourism etc.
Cultural Heritage, Economic Statistics
Legislative Changes Affecting Business

ORDER: Vitrum d.o.o., Hrdeckega 38, 1000 Ljubljana, Slovenija; Phone:+386 61 126 1325
E-mail: vitrum-lj@eunet.si
Price: 50 DEM

Slovenian language, literature and culture at Macquarie University Sydney

*You can study Slovenian full-time,
part-time or take
single units
by correspondence.*

For more Information you can contact: e-mail: mcuk@laurel.ocs.mq.edu.au

Centre for
Open Education
Tel.: (02) 9850 7470
Department of Slavonic Studies
Tel.: (02) 9850 7015
Slovenian Section, Metka Èuk
Tel.: (02) 9850 7032

**Glas Slovenije
Youth Contributors**
Cveto Falež jun. (Canberra);
Lenti Lenko, Zalika Rizmal,
Alenka Paddle, Paul Paddle
(Melbourne);
Lolita and Roman Reznicek,
Barbara Poredoš, Daniel Poredoš
Nataša Drummond (Sydney);
Sonja Zabkar (Wollongong)

NOVICA - pred izidom

Istrski izseljenec iz Melbourn razglašča samoopredelitev istrskega naroda

Bo tudi Istra dobila svojo Severno ligo po zgledu Bossijevih zelenosrajčnikov? Odcepitev Istre napoveduje istrski podjetnik iz Melbourn Joe Bepi Sterpin. "Mislim, da bom že pred božičem nastopil z našo zahtevo po samoopredelitvi istrskega naroda", je dejal za lokalni dnevnik Glas Istre. Da bi svojo idejo razširil med ljudstvo, je dokumente o 'istrski avtonomiji' vnesel v internet, tako da jih je mogoče prebrati na - med izseljenimi Istrani dokaj popularnem - naslovu www.Istria.com. Bepi namerava začeti z akcijo v Zagrebu, nadaljevati pa tudi v Sloveniji in Italiji. Avtonomna Istra naj bi namreč zajela celotno zgodovinsko ozemlje Istre. Bepi je za mirno pot. Če v Zagrebu ali Ljubljani ne bodo pristali na referendum, bo podpora iskal v evropskih institucijah, v Organizaciji združenih narodov ali v Washingtonu. /Iz SOBOTE -Primorske novice/

Smeh

Homus Delamaris

Janezek gre na šolski izlet v Taborsko jamo. V izkopanem rovu zagleda na tleh del ribje konzerve in zavpije: "Gospa učiteljica, v tej jami je živel Homus Delamaris!"

Krava in polž

Poročila sta se krava in polž. Nekaj časa sta srečno živela, potem pa je krava začela varati polža z bikom. Ko je polž to videl, je ves žalosten rekel kravi: "Že dobro, žena, saj sem vedel, da si me vzela samo zaradi hiše."

Praktični Gorenjec

Gorenjec ima na vratih dve luknji. Eno zato da vidi kdo je prišel, drugo pa zato, da bi videl kaj je prinesel.

Dobri Gorenjec

Janez dobi goste in jih med klepetom vpraša: "A ste za kaj osvežilnega?" Gostje pa navdušeno: "Ja, seveda, prosimo!" Janez pa: "Micka, daj no, malo okno odpri!"

Labodje jezero

Komandir pride na postajo in razdeli vstopnice za ogled predstave Figarova svatba. Naroči naj se lepo oblečejo, da pa ni treba priti v frakih, saj je to samo predstava in ne poroka. Pa reče policaj sodelavcu: "Kaj se bo hvalil, zadnjič, ko smo šli gledat Labodje jezero, je pa edini prišel v kopalkah!"

Veliko ste mi že povedali o svojem možu, gospa Rozalija. Zdaj mi pa zaupajte še to, zakaj bi se radi ločili!

Sponzorji za barvo v
Glasu Slovenije:
dr. Stanislav Frank, Janez Zagorc

Veleposlaništvo RS Canberra, Konzulat RS Sydney, Konzulat RS za Novo Zelandijo, Delo, DeloFax, STA, Mag, Jana, Primorske novice, Slovenske brazde, Morel, Morel foto dokumentacija, Demokracija, Družina, Naš tednik, Svobodna Slovenija, Rodna gruda, Naša Slovenija, Nedelja, Mladina, Novi Glas, Mladika, Gospodarski vestnik, Radio Slovenija ter dopisniki

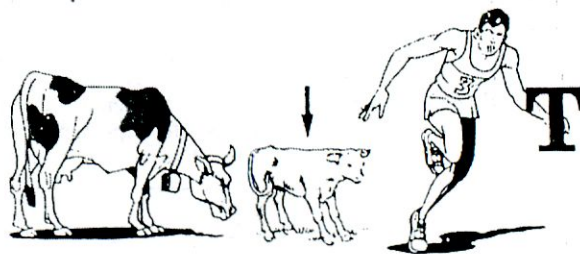
Kako pa kaj vaše ZDRAVJE?

Imate suhe oči? Potrebujete umetne solze!

Potrebujete umetne solze in to vsaki dve uri! Tako vam pripiše očesni zdravnik v Avstraliji, ne da bi vam svetoval še kakšno alternativno možnost. Z njo si seveda lahko pomagate le, če jo odkrijete sami. Obiščite trgovine z zdravo prehrano, tako imenovane Health Food in na policah boste našli Efalex, manjša steklenička kapsul stane okoli 35.00 dolarjev, večja z 240 kapsulami pa 49.95 (odvisno kje). Dnevno je potrebno zaužiti osem kapsul, štiri zjutraj in štiri zvečer. Efalex vsebuje tunino olje (Fish Oil Tuna), olje trobentic (Evening Primrose Oil), olje materine dušice (Thyme Oil) in vitamin E. Pravijo, da Efalex izboljšuje vid in da je dobro mazivo (lubrikant). S.G.

??????
REBUS

TISKOVNI SKLAD
\$ 40.00 Paula Zemljak;
\$ 20.00 M.L. Košorok
\$ 10.00 družina Žabkar; \$
5.00 G.M. Harej
HVALA

Kaj od narisane ne sodi v mesnico?
(7 stvari)

Pravilna rešitev uganke iz 110. št. - imena ptic:
golob, vrabec, pastarica, detel, kos, kukavica, ščinkavec, sinica, vrana.

Uganko je poslala Ivanka Krempl. Hvala!
Ni bila rešljiva, ker je prišlo do tiskovne napake. Se opravičujemo.

Viri informacij: